

Noty o autorach

Józef Bachórz – prof. zw. dr hab. Po studiach związał się, w 1955 roku, z Pomorzem Gdańskim. Po powstaniu Uniwersytetu Gdańskiego prowadził tu, od 1970 roku, zajęcia z literatury polskiej XIX wieku, a w stopniu profesora zwyczajnego przeszedł w 2004 roku na emeryturę. Należy do grona członków Komitetu Nauk o Literaturze PAN. Jest autorem prac m.in. o Mickiewiczu, Józefie Korzeniowskim, Kraszewskim i Prusie oraz wydań komentowanych *Nad Niemnem Orzeszkowej*, *Lalki* i wyboru kronik Prusa w ossolińskiej serii „Biblioteka Narodowa”.

Jacek Baluch – prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Opolskiego, literaturoznawca, z wykształcenia slawista (bohemista) i polonista, tłumacz literatury czeskiej, w latach 1990–1995 ambasador RP w Pradze.

Kazimierz Bartoszyński (1921–2015) – prof. zw., związany z Instytutem Badań Literackich PAN w Warszawie. Teoretyk i historyk literatury, filozof. Opublikował m.in. takie książki, jak: *Teoria i interpretacja* (1985), *Powieść w świecie literackości* (1991), *Kryzys czy trwanie powieści* (2004), *O polskich prozach powieściowych – słynnych i nieco zapomnianych* (2011).

Aleksandra Berkieta – doktorantka w Instytucie Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Pisze rozprawę doktorską poświęconą Moskiewskiemu Kołu Lingwistycznemu. Zajmuje się także tłumaczeniami angielskich i rosyjskich tekstów teoretyczno-literackich oraz prozatorskich.

Kamila Gieba – magister, doktorantka literaturoznawstwa w Zakładzie Teorii i Antropologii Literatury Uniwersytetu Zielonogórskiego. Jej zainteresowania badawcze dotyczą głównie nowego regionalizmu oraz zwrotu topograficznego w badaniach literackich. Publikowała m.in. w czasopismach „Odra”, „Fraza”, „Pro Libris”, „Refleksje”, „Topos”, „Teksty Drugie”, „In Gremium”, „Bibliotekarz Podlaski” oraz w kilku tomach zbiorowych. Pełni funkcję sekretarza kolegium redakcyjnego naukowej serii wydawniczej „Historia Literatury Pogranicza”.

Michał Głowiński – prof. dr hab., badacz i teoretyk literatury. Członek rzeczywisty PAN, PAU i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Autor ok. 30 książek, m.in. *Porządek, chaos, znaczenie* (1968), *Powieść młodopolska* (1969), *Czarne sezony* (1998) oraz *Kręgi obcości. Powieść autobiograficzna* (2010). W jego bibliografii są także pozycje dotyczące języka propagandy komunistycznej: *Nowomowa po polsku* (1990), *Marcowe gadanie. Komentarze do słów 1966–1971* (1991) oraz *Peereliada. Komentarze do słów 1976–1981* (1993).

Aneta Grodecka – prof. UAM, polonistka uniwersytecka, autorka książek: *Słownik pisarzy i dzieł współczesnych* (2000), *Poeeci patrzą... Obrazy, wiersze, komentarze*

(2008), *Wiersze o obrazach. Studium z dziejów ekfrazy* (2009), *Bańka mydlana. Artefakt w przestrzeni pamięci* (2013), podręczników i artykułów poświęconych zagadnieniom z pogranicza literatury i sztuk plastycznych.

Katarzyna Grzybowska – doktorantka w Katedrze Teorii Literatury na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, studentka wiedzy o Holokauście i totalitaryzmach na kierunku europeistyka na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przygotowuje rozprawę doktorską na temat tzw. nie-miejs (non-lieux) pamięci w narracjach kulturowych. Od kilku lat prowadzi zajęcia dydaktyczne z poetyki z elementami teorii literatury.

Marek Hendrykowski – profesor zwyczajny w Katedrze Filmu, Telewizji i Nowych Mediów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, historyk i teoretyk filmu, medioznawca, badacz kultury audiowizualnej, ekspert Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, autor m.in. książki *Język ruchomych obrazów*.

Krzysztof Hoffmann – adiunkt Zakładu Poetyki i Krytyki Literackiej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Autor rozprawy doktorskiej *Poezja jako język możliwy filozofii* (2011). Stypendysta m.in. Fundacji UAM (2010). Współredagował książki: *Umaszynowanie* (Szczecin 2009) i *Wiersze dla Piotra* (Poznań 2012). W wydawnictwie FORMA ukaże się wkrótce jego książka *Dubitatio. O poezji Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego*.

Małgorzata Jankowska – doktor nauk humanistycznych w zakresie kulturoznawstwa, adiunkt Zakładu Semiotyki Kultury Instytutu Kulturoznawstwa na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zajmuje się problemami współczesnej apokryficzności, relacją kanonu i odstępstwa, semiotyką kultury oraz zagadnieniami związanymi z pamięcią kulturową. Autorka artykułów i tłumaczeń tekstów naukowych, książki *Narracje apokryficzne w kulturze współczesnej* (2011), współredaktorka publikacji *Fenomen pięknego życia* (2011) oraz *Wielcy artyści ucieczek. Antologia tekstów o „Życiu i czasach Michaela K” J.M. Coetzee’go w trzydziestą rocznicę publikacji powieści* (2013).

Michał Januszkiewicz – prof. UAM, dr hab., pracownik Instytutu Filologii Polskiej w Poznaniu. Zajmuje się filozofią literatury oraz hermeneutyką. Autor i redaktor naukowy jedenastu książek z zakresu hermeneutyki, filozofii literatury i kulturoznawstwa. Ostatnio opublikował *Kim jestem ja, kim jesteś ty? Etyka, tożsamość, rozumienie* (2012); nagrodzony m.in. Nagrodą Ministra, stypendium Fundacji Nauki Polskiej i Nagrodą Rektora UAM. Wkrótce ukażą się jego dwie nowe książki: *Spór o interpretację* oraz *Phronesis. Rozprawy i szkice z hermeneutyki egzystencjalnej*.

Ewa Kosowska – prof. zw. dr hab., filolog i kulturoznawca, kieruje Zakładem Teorii i Historii Kultury w Instytucie Nauk o Kulturze Studiów Interdyscyplinarnych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Jest członkiem Komitetu Nauk o Kulturze PAN oraz prezesem Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego. Uczestniczy w pra-

cach rad naukowych czołowych polskich czasopism kulturoznawczych. Zajmuje się problemami z obszaru teorii i historii kultury, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości wykorzystywania tekstu literackiego w badaniach antropologiczno-kulturowych. Autorka i redaktorka kilkunastu książek oraz licznych artykułów. Opublikowała m.in. *Postać literacka jako tekst kultury. Rekonstrukcja antropologicznego modelu szlachcianki na podstawie „Potopu” Henryka Sienkiewicza* (1990), *Negocjacje i kompromisy. Antropologia polskość Henryka Sienkiewicza* (2002), *Antropologia literatury* (2003), *Antropologia kultury – antropologia literatury* (redakcja, 2005), *Stąd do Teksasu* (2006); *Antropologia kultury – antropologia literatury. Na tropach koligacji* (redakcja, 2007), *Wstyd w kulturze* (redakcja, 1 – 1998; 2 – 2008); *Eurosarmata. O postawach i wyborach Henryka Sienkiewicza* (2013).

Anna Krajewska – prof. zw. dr hab., kierownik Zakładu Estetyki Literackiej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Literaturoznawca, zajmuje się teorią i metodologią dramatu, swe zainteresowania kieruje także ku obszarom estetyki – zwłaszcza XX i XXI wieku. Autorka licznych prac poświęconych teorii i estetyce współczesnego dramatu, w tym książek: *Komedia polska dwudziestolecia międzywojennego. Tradycjoniści i nowatorzy* (Wrocław 1989 – wyd. I, Poznań 2004 – wyd. II), *Dramat i teatr absurdu w Polsce* (Poznań 1996), *Dramat współczesny. Teoria i interpretacja* (Poznań 2005), *Dramatyczna teoria literatury* (Poznań 2009). Redaktor naczelna czasopisma teoretycznoliterackiego „Przestrzenie Teorii”.

Ewa Kraskowska – prof. zw. w Instytucie Filologii Polskiej UAM, kierowniczka Zakładu Literatury XX Wieku, Teorii Literatury i Sztuki Przekładu, dyrektorka Interdyscyplinarnego Centrum Badań Płci Kulturowej i Tożsamości UAM. Autorka licznych publikacji zwłaszcza o tematyce genderowej oraz translatologicznej, m.in. książek *Twórczość Stefana Themersona – dwujęzyczność i literatura* (1989), *Piórem niewieściem. Z problemów prozy kobiecej dwudziestolecia międzywojennego* (1999), *Czytelnik jako kobieta. Wokół literatury i teorii* (2007).

Regina Lubas-Bartoszyńska – emeryt. prof. zw. z zakresu teorii literatury i autobiografii oraz historii literatury polskiej i francuskiej, zwłaszcza XX wieku. Związana z Instytutem Neofilologicznym (wcześniej z Instytutem Filologii Polskiej) w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie. Wydała m.in. książki: *Poezja Helionu i Litar-tu* (1978), *Style wypowiedzi pamiętnikarskiej* (1983), *Między autobiografią a literaturą* (1993), *Pisanie autobiograficzne w kontekstach europejskich* (2003), antologie prac na temat autobiografii Philippe’a Lejeune’a z tłumaczeniem części prac pt. *Wariacje na temat pewnego paktu* (dwa wydania 2000 i 2001). Zagadnieniom autobiografii europejskiej i polskiej poświęciła wiele artykułów drukowanych w pismach polskich i francuskich.

Jacek Popiel – prof. dr hab., profesor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa i teatrologii, nauczyciel akademicki w Katedrze Teatru i Dramatu Uniwer-

sytetu Jagiellońskiego i PWST im. L. Solskiego. Najważniejsze publikacje książkowe: *Sztuka dramatyczna Karola Huberta Rostworowskiego* (Wrocław 1990), *Dramat a teatr polski dwudziestolecia międzywojennego* (Kraków 1995), *Historia dramatu. Antyk – Średniowiecze* (Kraków 1996, II wyd. 2002), *Los artyści w czasach zniewolenia. Teatr Rapsodyczny 1941–1967* (Kraków 2006), *Teatr Danuty Michalowskiej. Od „Króla – Ducha” do „Tryptyku rzymskiego”*, Kraków 2011. Opracował wydania m.in. *Wyboru dramatów K.H. Rostworowskiego* w serii BN (Wrocław 1990), M. Kotlarczyk, K. Wojtyła, *O Teatrze Rapsodycznym* (Kraków 2002). Pod jego redakcją ukazało się kilka książek, m.in. *Dramat i teatr modernistyczny* (Wrocław 1992), *Dramat i teatr dwudziestolecia międzywojennego* (Wrocław 1992), *Studia o dramacie i teatrze Stanisława Wyspiańskiego* (współ z J. Błońskim, Kraków 1994).

Diana Poskuta-Włodek – adiunkt Pracowni Teatru, Filmu i Nowych Mediów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, kieruje Archiwum Artystycznym Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie. Ukończyła teatrologię, doktoryzowała się i uzyskała habilitację na Uniwersytecie Jagiellońskim. Należy do Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych. Autorka trzech monografii, książek redagowanych, artykułów. Publikuje m.in. w „Didaskaliach” i „Pamiętniku Teatralnym”. Ostatnio wydała *Dzieje teatru w Krakowie 1918–1939. Zawodowe teatry dramatyczne* (Kraków 2012).

Wiktor Szklowski (1893–1984) – rosyjski i sowiecki teoretyk literatury, krytyk, autor scenariuszy do filmów. Był jednym z założycieli tzw. rosyjskiej szkoły formalnej w literaturoznawstwie. Znany jest jako jeden z ojców nowoczesnej teorii literatury oraz autor książek autobiograficznych i wspomnieniowych. Wprowadził pojęcie „chwytu (udziwnienia)” do słownika dwudziestowiecznej teorii literatury. Zastosował je i opisał po raz pierwszy w słynnym artykule *Sztuka jako chwyt* opublikowanym w 1917 roku.

Weronika Szwebs – studentka Międzykierunkowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w ramach których łączy przede wszystkim filologię polską i filologię angielską. Interesuje się teorią i krytyką przekładu, a ostatnio również recepcją literatury polskiej w kręgu anglojęzycznym.

Piotr Śniedziewski – dr hab., adiunkt Zakładu Literatury Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, stypendysta rządu francuskiego (2003–2006 oraz 2009), Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (2007) oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2011–2014). Autor książek *Mallarmé – Norwid. Milczenie i poetycki modernizm we Francji oraz w Polsce* (wydanie polskie 2008; wydanie francuskie 2009), *Melancholijne spojrzenie* (2011) i nowego przekładu *Kuszenia świętego Antoniego* Gustave’a Flauberta (2010). Współredaktor pisma „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka”. Adres mailowy: <piotrsd@amu.edu.pl>.

Danuta Ulicka – prof. zw. dr hab. w Instytucie Literatury Polskiej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Zakładu Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich, przewodnicząca Rady Naukowej ILP, członek Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. Autorka książek *Ingardenowska filozofia literatury. Konteksty* (1992), *Granice literatury i pogranicza literaturoznawstwa* (1999), *Literaturoznawcze dyskursy możliwe. Studia z dziejów nowoczesnej teorii literatury w Europie Środkowo-Wschodniej* (2007), *Słowa i ludzie. Dziesięć szkiców z antropologii filologicznej* (2014), redaktorka wielu książek zbiorowych i antologii, tłumaczka rosyjskiej myśli humanistycznej XX wieku (m.in. Michaiła Bachtina, Władimira Proppa, Siergieja Awierincewa, Olgi Freudenberg, Wiaczesława Iwanowa, Borisa Uspienskiego, Andrieja Sacharowa), a także utworów literackich (Andrieja Płatonowa, Wiktora Jerofiejewa).

Dimitar Vatsov – dr hab., wykłada filozofię na Nowym Uniwersytecie Bułgarskim w Sofii. Przewodniczy Fundacji Badań Humanistycznych i Społecznych w Sofii. Redaktor naczelny czasopisma „Critique&Humanism”. Autor książek (w języku bułgarskim): *Ontologia afirmacji: Nietzsche jako zadanie* (2003), *Wolność i rozpoznanie: Interaktywne źródła tożsamości* (2006), *Eseje o władzy i prawdzie* (2009).

Jacek Wachowski – prof. dr hab., teatrolog, teoretyk performansu, profesor zwyczajny w Katedrze Dramatu Teatru i Widowisk na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Członek Polskiego Towarzystwa Semiotycznego oraz Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Zajmuje się performansem, widowiskami, nowymi technologiami, ale także myślą filozoficzną i komunikacją społeczną. Jest autorem licznych publikacji poświęconych tej problematyce.

Seweryna Wyslouch – prof. dr hab., od 1998 roku kierownik Zakładu Semiotyki Literatury w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Autorka prac z zakresu prozy XX wieku: *Proza Michała Choromańskiego* (1977), *Problematyka symultanizmu w prozie* (1981); z dziedziny semiotyki: *Literatura a sztuki wizualne* (1994), *Literatura i semiotyka* (2001) oraz dydaktyki (współautorka *Poetyki stosowanej* – 1978, 1987, 2000).